

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις
http://www.floropoulos.gr - email: info@floropoulos.gr
• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 19 Οκτωβρίου 2024

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

- A1. α.**
1. Λάθος: *Εἰ μὴ συνήδη ... εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας*
 2. Σωστό: *ὥστ' ἐλπίζω ... χρόνον ἡγήσεσθαι*
 3. Λάθος: *Ἀξιῶ δε ... πῶ μοι πλέον εἶναι*

β. 1. Ο Μαντίθεος με την αντωνυμία «οἷτινες» αναφέρεται στους κατηγορούς του, τούτους όπως αναφέρει στην προηγούμενη περίοδο λόγου.

2. Ο Μαντίθεος αναφέρεται στο καθεστώς των Τριάκοντα τυράννων.

B1. Το προοίμιο αποτελεί την αρχή του ρητορικού λόγου, με το οποίο ο ρήτορας επιδιώκει την «πρόσεξιν» των ακροατών, να κερδίσει την «εὐνοϊάν» τους (*captatio benevolentiae*) και να τους κατατοπίσει για την υπόθεση («εὐμάθεια»). Στο τέλος του προοιμίου υπάρχει η «πρόθεσις», σύντομη δηλαδή έκθεση του θέματος.

Με το συγκεκριμένο προοίμιο ο ρήτορας επιτυγχάνει και τους τρεις στόχους του. Συγκεκριμένα κατορθώνει να προσελκύσει το ενδιαφέρον των ακροατών του (των βουλευτών στη συγκεκριμένη περίπτωση) υπογραμμίζοντας ότι οι κατήγοροί του είναι άνθρωποι συκοφάντες και κακόβουλοι που επιδιώκουν να τον βλάψουν (*τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμέ ποιεῖν*). Ταυτόχρονα, κερδίζει την εὐνοία τους δηλώνοντας από την αρχή του λόγου του ότι διαθέτει άψογο ήθος, ότι η ζωή του ως τώρα είναι ανεπίληπτη και ότι είναι πιστός στο δημοκρατικό πολίτευμα της πατρίδα του. (ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι, περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκώς). Κατορθώνει, επίσης, με μια φράση πρωτοτυπίας και εντυπωσιασμού (*Εἰ μὴ συνήδη, ᾧ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμέ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας*) να κεντρίσει την προσοχή τους εκφράζοντας την ευγνωμοσύνη του προς τους κατηγορούς του, που του δίνουν την ευκαιρία να υποβληθεί στη διαδικασία της δοκιμασίας και να αποκαλυφθεί ὅλη η αλήθεια για τη ζωή και τη δράση του. Η έντονη αυτοπεποίθηση με την οποία εκφράζεται ο Μαντίθεος (*Ἐγὼ γάρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω*) και η βεβαιότητά του ότι ὅλοι θα αλλάξουν γνώμη γι' αυτόν, όταν ακούσουν το λόγο του (*ὥστ' ἐλπίζω ... τὸν*

λοιπόν χρόνον ἡγήσεσθαι), αυξάνει ακόμη περισσότερο την προσοχή των ακριατών και τους πρῖδεάζει για όσα θα εκθέσει στη συνέχεια.

Τέλος, επιτυγχάνει να κατατοπίσει τους ακροατές με συντομία και σαφήνεια σχετικά με την υπόθεση. Η τελευταία περίοδος («Πρῶτον ... τότε πολιτείας») αποτελεί την «πρόθεσιν», όπου εκθέτει με συντομία το κατηγορητήριο.

B2. Και στα δύο κείμενα (κείμενο αναφοράς – παράλληλο) είναι προφανές ότι ο απολογούμενος επιτίθεται στο ήθος του αντιπάλου περιγράφοντας τους κατηγορούς του ως συκοφάντες, καθώς επιχειρούν άδικα να τον διαβάλλουν.

Αρχικά στην περίπτωση του Μαντιθέου, οι κατήγοροι του χαρακτηρίζονται ως κακόβουλοι και συκοφάντες (τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντός τρόπου ... τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις) που επιχειρούν να τον βλάψουν άδικα. Επιπλέον τον διαβάλλουν, ενώ ο ίδιος έχει ζήσει με μέτρο και έντιμα, κάτι που βέβαια θα καταστήσει σαφές στην πορεία της δίκης, ώστε να αποκατασταθεί η τιμή του και να αποκαλυφθεί το ποιόν των εχθρών του. (ἐάν δέ φαίωμαι περί τὰ ἄλλα ... τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι).

Στην ίδια λογική εντοπίζεται και ο απολογούμενος στο παράλληλο κείμενο ο οποίος «απροσδόκητα» ενεπλάκει σε περιπέτειες από αδίστακτους συκοφάντες τους οποίους πρέπει όλοι να φοβούνται. Οι άνθρωποι αυτοί περιγράφονται ως μοχθηροί και κακόβουλοι, καθώς συνιστούν κίνδυνο για όλους τους πολίτες (ώστε πιστεύω ότι και αυτοί ... συμβούν). Οι κατήγοροι έχουν καταστρώσει την επίθεσή τους αρκετό καιρό πριν, σχεδιάζοντας και δολοπλοκώντας σε βάρους του απολογουμένου.

Και στα δύο κείμενα είναι λοιπόν σαφές ότι θίγεται το φαινόμενο της συκοφαντίας από την πλευρά των κατηγορών, καθώς επιχειρούν με ψευδή και ανυπόστατα στοιχεία να αμαυρώσουν το ήθος του απολογουμένου.

B3. 1. Σ 2. Λ 3. Λ 4. Σ 5. Σ

B4. 1. ε 2. η 3. α 4. β 5. γ

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Γ1. Γιατί ο Δίας αφού γέννησε τον Ηρακλή και τον Τάνταλο, όπως λένε οι μύθοι και όλοι τους πιστεύουν, τον ένα εξαιτίας της αρετής που τον έκανε αθάνατο, ενώ τον άλλο εξαιτίας της κακίας του τον τιμώρησε με τις πιο μεγάλες τιμωρίες. Αυτά χρησιμοποιώντας ως παραδείγματα πρέπει να επιθυμείς την ομορφιά και την καλοσύνη και να μην μένεις πιστός σε αυτά που έχουν ειπωθεί από εμάς, αλλά και από τους ποιητές να μαθαίνεις τα καλύτερα και από τους άλλους σοφιστές, αν κάτι χρήσιμο έχουν πει, να οτ διαβάξεις.

Γ2. Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί το παράδειγμα της μέλισσας. Όπως η μέλισσα κάθεται σε όλα τα βλαστάρια και παίρνει από το καθένα το καλύτερο έτσι πρέπει όσοι επιθυμούν τη μόρφωση να μην αφήσουν τίποτα αδοκίμαστο και από παντού να μαζεύουν τα χρήσιμα.

Γ3. α. τοῦ μύθου, τῶν μύθων
τῆς ἀρετῆς, τῶν ἀρετῶν
τῆς τιμωρίας, τῶν τιμωρῶν
τοῦ ποιητοῦ, τῶν ποιητῶν
τῆς μελίττης, τῶν μελιττῶν

Γ3. β. πιστεύεις, πιστεύης, πιστεύοις, πίστευε
ἐκόλασας, κολάσης, κολάσαις/-ειας, κόλασον

Γ4. οἱ μῦθοι= υποκείμενο στο **λέγουσι**

ἄθάνατον= κατηγορούμενο στο αντικείμενο **τον μεν**

ταῖς μεγίσταις= επιθετικός προσδιορισμός στο **τιμωρίαις**

ὀρέγεσθαι= τελικό απαρέμφατο, υποκείμενο στο **δεῖ**

τοῖς εἰρημένοις= επιθετική μετοχή, αντικείμενο στο **ἐμμένειν**.